

Taal

Pluswerk

Groep 7

Naam

Taal

Pluswerk • Groep 7

Hoofdstuk 1

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

Gebruik ten minste tien van de onderstaande woorden of uitdrukkingen.

Meneer, ik wil graag tanken, ik heb haast!

VROEM!

2 Maak de puzzel.

- 1 Zoek woorden in hoofdstuk 1 waar de letter van de puzzel in voorkomt.
- 2 Schrijf de woorden in de hokjes.
- 3 Schrijf er een puzzelvraag bij.

1			v	e	r	b	o	d					
2						l							
3						i							
4						k							
5						v							
6						a							
7						n							
8						g							
9						e							
10						r							

- 1 *Dat wat verboden is ...*
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

3

Zoek twaalf woorden uit dit hoofdstuk in de puzzel.

	tiek	a		sen	pag	
tu		ting	ken	lert		par
ver	pre		cha		a	boe
	keer	slo		plich	de	
ne	cam		si		ver	tan
os		te	vreug	tie		ren
	gan	ne		zo	bod	

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

4

Welke woorden staan er?

Elk nummer is een letter. Zet de letters op de goede plek. Schrijf daarna het hele woord op.

Kies uit: g | n | i j | i | e | w | z

		s		l		o	5		a	7		
v	6		r	3		o	6		k	6	7	
		r	2			b	6	1	2		s	
o	r	4	5	4	7	6	6				l	
		v	6		r	m	2		d	6	7	
3	6		l	f	s	t	a	7		d	4	5

Weet jij nu welk woord hier staat?

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Blok 1

Hoofdstuk 1

Taal verkennen

- Ik oefen zelfstandige naamwoorden, bijvoeglijke naamwoorden, werkwoorden, lidwoorden, voornaamwoorden, voorzetsels, voegwoorden en telwoorden.

1 Vul het goede stoffelijk bijvoeglijk naamwoord in.

Gebruik het woord voor de zin. Bedenk daarna zelf een stoffelijk bijvoeglijk naamwoord en plaats het in de zin.

lood	1 Deze pijp is te zwaar om alleen te tillen.
goud	2 De ring gleed van haar vinger en verdween in de diepte.
messing	3 Leg deze servetringen maar op de goede plek.
zijde	4 Een sjaal is erg kostbaar.
koper	5 Dat beeld is te zwaar om te tillen.
pluche	6 Hé! Geef mijn knuffelbeest terug!
	7 Dat konijnenhok is niet stevig gebouwd.
	8 Dat is apart! Een vlieger in de lucht!

2 Verander het werkwoord in een bijvoeglijk naamwoord.

Bedenk bij de laatste zin zelf een werkwoord. Vul de woorden in de zin in.

afbranden	1 Dit huis staat er nog steeds.
beantwoorden	2 Je kunt spreken van een liefde.
uitpakken	3 Het cadeau viel een beetje tegen.
rijden	4 Deze stuntman springt van een trein.
bederven	5 Ruik jij eens aan dit vlees.
schrijven	6 Deze brief is nooit verstuurd.
vertellen	7 Het sprookje liep goed af.
	8 De moeder keek ontroerd naar haar kind.

3 Ontleed de zinnen.

Schrijf de woorden in het goede rijtje.

- 1 Ik mag vijf kinderen kiezen op mijn verjaardagsfeest.
- 2 We gaan zoals elk jaar naar het zwembad.
- 3 Tim en Tom duiken als eerste in het diepe.
- 4 Sonja en Max springen er snel voorbij.
- 5 Na afloop krijgen we allemaal een ijsje.

	zelfstandig naamwoord	werkwoord	lidwoord	voorzetsel	telwoord
1					
					
2					
					
3					
					
4					
					
5					
					

4 Plak de zinnen aan elkaar.

Gebruik een voegwoord en onderstreep het persoonlijk voornaamwoord.

- 1 Ik ga paardrijden ik zet een cap op.
- 2 Mijn paard krijgt water hooi.
- 3 De dierenarts komt ze heeft last van haar been.
- 4 Er is niets aan de hand ik haal opgelucht adem.
- 5 We rijden graag door het bos ook vaak langs het strand.

Blok 1

Woordenschat

Hoofdstuk 2

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

1 Maak je eigen strip.

Kies één van de uitdrukkingen uit je leerwerkschrift.

Maak er een korte strip mee.

Welke uitdrukking heb je gekozen?

.....

--	--	--

2

Wat hoort bij elkaar? Teken een lijn.

Schrijf de betekenis van de uitdrukking op.

1 in	•	•	ogen	•	•	luxé
2 de	•	•	het	•	•	gaan
3 over	•	•	overbodige	•	•	opslaan
4 geen	•	•	vervulling	•	•	algemeen
5 iemand de	•	•	zekere	•	•	wijzen
6 met een	•	•	van	•	•	hangen
7 na verloop	•	•	lippen	•	•	tijd
8 aan zijn	•	•	deur	•	•	regelmaat

1

2

3

4

5

6

7

8

3

[illegible]

doornhaag

4**Welk woord is het?**

Lees de omschrijving. Teken de woorden. Schrijf eronder wat het is.

1 een luxe tijdschrift met glanzend papier

2 teksten en figuren die stiekem worden
geschilderd

3 een trap die als een spiraal naar boven
draait

4 een papier waarop je aangeeft op wie je
stemt

Blok 1

Hoofdstuk 2

Taal verkennen

- Ik oefen het herkennen en gebruiken van het gezegde.
- Ik oefen het benoemen van zinsdelen in een zin.

1 Onderstreep het gezegde in de zin.

- 1 De bus staat te wachten voor het stoplicht.
- 2 Enkele mensen steken de drukke straat over.
- 3 De bus rijdt door tot de volgende halte.
- 4 Ik druk nog niet op het knopje.
- 5 Bij het eindpunt stap ik lachend uit.

2 Wat is vetgedrukt? Omcirkel het goede antwoord.

Let op: soms is meer dan één antwoord goed.

1 Mijn zus gaat voor het eerst naar de middelbare school.	gezegde – onderwerp
2 Op de eerste dag neemt ze al haar boeken mee .	gezegde – onderwerp
3 Ze heeft zelfs haar woordenboeken meegenomen .	gezegde – onderwerp
4 De tas woog 7 kilo.	gezegde – onderwerp
5 De volgende dag heeft ze de woordenboeken thuisgelaten!	gezegde – onderwerp

3 Maak van de vraagzin een vertelzin.

Onderstreep de persoonsvorm en omcirkel het onderwerp.

1 Squashen Robin en Marlou elke vrijdagavond?

.....

2 Verliest Robin dan consequent elke keer?

.....

3 Interesseert het Robin niets, omdat het om de lol gaat?

.....

4 Maak goede zinnen.

Kies uit elk rijtje een zinsdeel.

onderwerp

persoonsvorm

rest van de zin

De zon

was

op het strand.

Kinderen

scheen

opeens verdwenen.

Een haai

keerde

uit het niets.

Hij

verscheen

terug op het strand.

De rust

speelden

gisteren uitbundig.

1

.....

2

.....

3

.....

4

.....

5

.....

Hoofdstuk 3

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

1 Schrijf de vijf woorden uit hoofdstuk 3 op die erbij horen.

2 Schrijf een verhaal over dit evenement. Gebruik de vijf woorden en kies er zelf nog vijf bij uit les 1, 3 en 4. Kleur de tien doelwoorden in je verhaal.

2

Welke woorden uit les 1, 3 en 4 horen bij de zware industrie?

Schrijf ze op. Schrijf van elk woord op waarom het bij de zware industrie hoort.

1 , omdat

.....

2 , omdat

.....

3 , omdat

.....

4 , omdat

.....

5 , omdat

.....

6 , omdat

.....

3

Welke vijf woorden zijn het? Schrijf ze op.

Maak zelf de omschrijving bij de woorden.

1

2

3

4

5

4**Beantwoord de vragen.**

Bedenk allerlei mogelijkheden. Je antwoord moet wel kloppen!

1	de begeleider	Van wie?
.....
2	de sensatie	Waarover?
.....
3	bijdragen aan	Wat?
.....
4	de excursie	Waarheen?
.....
5	nut hebben	Waarom?
.....
6	recent	Wanneer?
.....
7	ondervinden	Wat?
.....
8	de toename	Van wat?
.....
9	verhinderen	Waarvoor?
.....
10	in de lach schieten	Waarvan?
..... |

Blok 2

Hoofdstuk 3

Taal verkennen

- Ik oefen het herkennen en gebruiken van voegwoorden.
- Ik oefen het aanwijzen van onderwerp en persoonsvorm in een zin met een voegwoord.

1 Maak samengestelde zinnen door een voegwoord te gebruiken.

1 Maak van de twee zinnen een samengestelde zin. Onderstreep het voegwoord.

a Het blok hout brandt in de haard. Het is koud buiten.

b De miljonair woont in het kasteel. De zwerver leeft op straat.

2 Bedenk zelf zinnen. Doe het op dezelfde manier als bij 1 en 2.

a

b

2 Lees de samengestelde zin. Bedenk een nieuwe zin.

Verander ten minste één onderwerp en één persoonsvorm.

1 Zij bouwen een nieuwe schuur, want ze willen daar de fietsen zetten.

.....

2 Volgende week is de wedstrijd, dus moet hij nu heel hard trainen.

.....

3 Het regent al de hele dag, hoewel de weerman goed weer voorspelde.

.....

4 Het alarm ging niet af, doordat de inbreker de stroom had uitgeschakeld.

.....

5 De meester feliciteerde ons, nadat iedereen de toets goed had gemaakt.

.....

3 Maak ten minste drie samengestelde zinnen met steeds een ander voegwoord.

1 Lees de zinnen. Maak er drie samengestelde zinnen van. Let op de plaats van het onderwerp en de persoonsvorm.

a Ik blijf morgen thuis. De monteur komt de verwarming repareren.

Ik blijf morgen thuis,

Ik blijf morgen thuis,

....., blijf ik morgen thuis.

b Ik heb een beetje haast. Ik drink mijn thee niet op.

Ik heb een beetje haast,

Ik heb een beetje haast,

....., drink ik mijn thee niet op.

2 Bedenk zelf de tweede zin. Maak er daarna drie samengestelde zinnen van.

Ik doe heel erg mijn best.

Ik doe heel erg mijn best,

Ik doe heel erg mijn best,

.....

4

Lees de stelling. Maak zinnen met argumenten voor en tegen.

Stelling: Honden moeten thuis op een hondenbak poepen.

1 Argumenten voor:

Ik vind dat een goed idee, omdat

.....

Ik vind dat een goed idee, want

.....

2 Argumenten tegen:

Ik vind dat een slecht idee, omdat

.....

Ik vind dat een slecht idee, want

.....

Handwriting practice lines on page 21. The page contains 20 horizontal dotted lines for writing practice.

Hoofdstuk 4

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

1 Welke twee woorden uit les 1, 3 en 4 passen goed bij elkaar?

Schrijf de woorden onder elkaar op. Gebruik ze samen in één tekening. Doe hetzelfde met nog twee woorden.

mijn woorden

.....

.....

mijn woorden

.....

.....

mijn tekening

mijn tekening

2

Lees de woorden in het bovenste rijtje. Bedenk een tegenstelling.

Schrijf die in een hokje daaronder.

Teken een gekleurde lijn tussen de twee woorden. Gebruik de twee woorden in één zin.

essentieel

gering

correct

appreciëren

stijgen

 iemand
steunen

Voorbeeld: De kosten van de benzine stijgen, maar de prijzen van auto's dalen.

1

2

3

4

5

3

- 1 Plaats zelf nog vier woorden uit les 1, 3 en 4 in de puzzel → of ↓.
- 2 Kies drie van je negen woorden en maak met elk woord een stelling. Schrijf je stellingen onder de puzzel op.

4

Geef ten minste drie voorbeelden bij elk woord.

1 de afmeting →

2 het keukengerei →

3 in overvloed →

4 recht hebben op →

5 afkomstig uit →

6 van pas komen →

- Ik oefen het herkennen en gebruiken van het persoonlijk, bezittelijk en aanwijzend voornaamwoord.

1 Maak een tekening van de vetgedrukte woorden.

Kies wat je dichtbij en verder weg zet. Beantwoord dan de vragen. Gebruik in je antwoord een aanwijzend voornaamwoord voor elk woord.

Wat is het verschil tussen een **veerboot** en een **zeiljacht**?

.....

.....

.....

Van wie zijn het **hondje** en de **kat**?

.....

.....

.....

Wie zorgen er voor de **bomen** en de **bloemen**?

.....

.....

.....

Wanneer vertrekken de **trein** en het **vliegtuig**?

.....

.....

.....

- 2 Welke spullen van welke mensen kunnen naar de rommelmarkt?**
Gebruik ten minste zes verschillende bezittelijke voornaamwoorden.

voorwerp	persoon/personen	naar de rommelmarkt
<i>het kinderboek</i>	<i>de student</i>	<i>zijn kinderboek</i>

- 3 Schrijf het verhaal korter op.**

1 Vervang de vetgedrukte woorden door een persoonlijk voornaamwoord.

Jesse en Lars gaan naar het zwembad. **De jongens** hebben van **de moeders** nieuwe zwembroeken gekregen. **Jesse** vraagt aan **Lars**: 'Heb jij mijn fiets gezien?' 'Nee,' zegt **Lars**: 'Ik heb **de fiets** niet gezien. Vraag het even aan **je zusje**.' **Fleur** roept: 'Jesse, **de fiets** staat in de schuur.' **Lars** houdt **de tas** vast, dan kan **Jesse zijn fiets** pakken. Eindelijk gaan **de jongens** op pad. **Vader** roept nog: 'Goed luisteren naar wat **de badjuffrouw** zegt!'

2 Geef je mening.

Ik vind het korte verhaal _____, omdat _____

4

Maak het gesprek af. Gebruik in elke zin drie voornaamwoorden.

Onderstreep de persoonlijke voornaamwoorden, omcirkel de bezittelijke voornaamwoorden en kleur de aanwijzende voornaamwoorden.

Voorbeeld:

Die schoenen van
jouw broer zijn
volgens mij te klein.

Ja, maar hij heeft mijn
schoenen uit **dat** kastje
gehaald en aangetrokken.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Handwriting practice lines on page 29. The page contains 20 horizontal dotted lines for writing practice.

Blok 3

Woordenschat

Hoofdstuk 5

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

1 Bedenk nieuwe woorden.

Verdeel de woorden in twee stukjes. Maak met elk stukje een nieuw woord.

Voorbeeld: de uitspraak | de uitgang | de rechtspraak

de kinderarbeid

de herkomst

de contactlens

goedkeuren

het werelddeel

driekwart

het oogwit

de lichaamsbouw

de levensduur

de steengroeve

2 Wat zie je?

Kies één van de posters en schrijf er een korte reclametekst bij. Gebruik woorden uit les 1 en les 3.

3 Welk woord hoort er niet bij?

Bedenk twee woorden die bij het eerste woord passen. Zet er ook een woord bij dat er **niet** bij past. Laat een klasgenoot vertellen welk woord er niet bij past.

Voorbeeld:

de stelling de bewering – de leugen – de mening
De leugen hoort er niet bij.

1	zwoegen		–		–	
2	het oogwit		–		–	
3	de kindermobdsman		–		–	
4	het verdrag		–		–	
5	zich oriënteren		–		–	
6	het script		–		–	
7	schuchter		–		–	
8	beschaafd		–		–	

4 Zoek een ander woord voor de vetgedrukte woorden. Je mag internet gebruiken.

Vul de woorden in de puzzel in.

Horizontaal →

1 Wat hebben ze die arme hond **toegetakeld**.

2 Wadlopen is **ploeteren** door de modder.

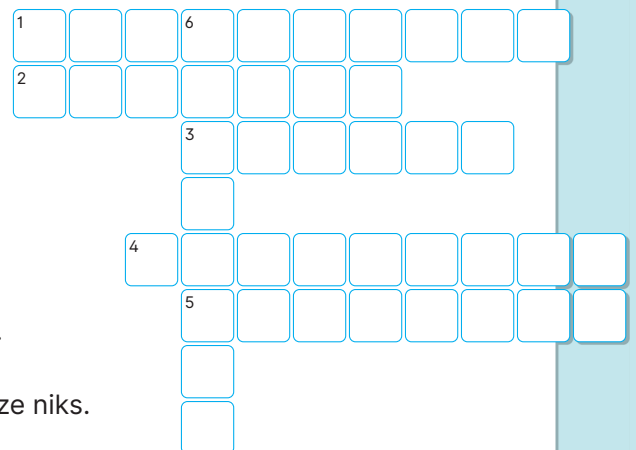
3 De overwinning van de schaatsers is **heel erg** knap.

4 Ik ben blij dat iedereen **akkoord gaat met** dit besluit.

5 De valpartij van de wielrenners viel mee. Er **scheelt** ze niks.

Verticaal ↓

6 Mijn hart ligt nog altijd in mijn land van **oorsprong**.

Blok 3

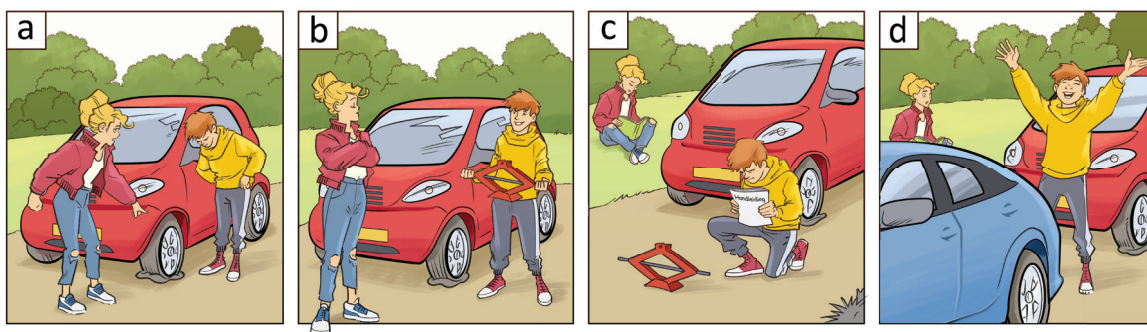
Hoofdstuk 5

Taal verkennen

- Ik oefen het herkennen en gebruiken van zinnen met directe en indirecte rede.

1 Schrijf een dialoog.

- Bekijk de strip.
- Schrijf de dialogen onder de plaatjes. Maak het levendig door directe rede en indirecte rede af te wisselen.

a

.....
.....
.....

b

.....
.....
.....

c

.....
.....
.....

d

.....
.....
.....

2

Wat vraag je me nou?

1 Lees de vraag en schrijf het antwoord erbij. Probeer er een mop van te maken.

Waarom moet een
lantaarnpaal rechtop
staan?

.....

.....

.....

Waarom zijn
bananen krom?

.....

.....

.....

Wat kun je wel
serveren, maar
niet eten?

.....

.....

.....

2 En nu andersom! Lees het antwoord en bedenk de vraag.

.....

.....

.....

Ik heb geen idee!

.....

.....

.....

Omdat ze er al
waren!

.....

.....

.....

Omdat hij er al
een had.

.....

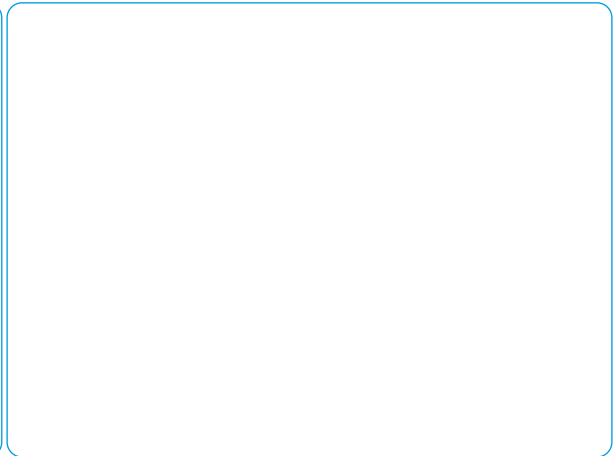
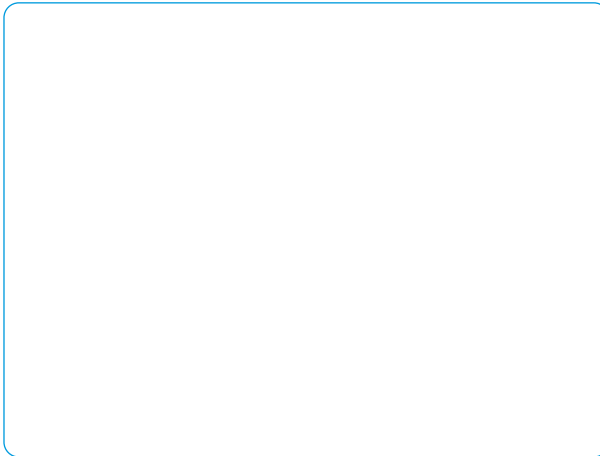
.....

.....

Omdat het zijn
vader was.

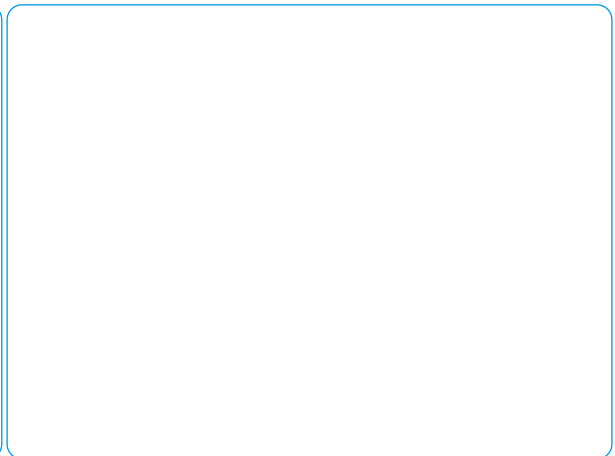
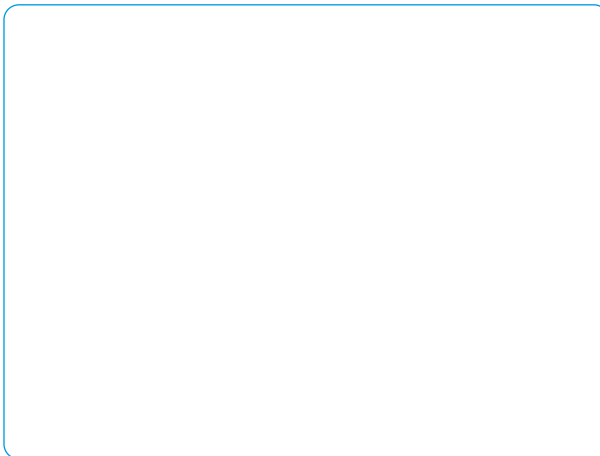
3**Teken de strip.**

Lees de dialoog en teken er de plaatjes bij.

1 Jesse zegt: 'Ik spaar drubbels, jij ook?'
Cliff vraagt verbaasd: 'Drubbels, wat zijn dat?'

2 Jesse antwoordt: 'Weet jij niet wat drubbels zijn? Dat weet iedereen.'
Cliff reageert: 'Nou, ik echt niet.'

3 'Kom maar mee, dan zal ik het je laten zien,' lacht Jesse.
Cliff zucht: 'Oké, ik ga mee.'

4 Jesse zegt: 'Kijk, mijn kamer. Helemaal vol met drubbels.'
Cliff roept: 'Wow, zoiets heb ik nog nooit gezien!'

Handwriting practice lines on page 35. The page contains 20 horizontal dotted lines for tracing and writing practice.

Hoofdstuk 6

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

1 Welk woord hoort op de puntjes?

Schrijf alleen de letter op. Als je dat goed doet, staat er een woord.

1 Ik ben ... nooit meer bij hem langs geweest.		c dateert
2 Ja, je hebt gewonnen, maar doe maar niet zo ...		o in rook opgegaan
3 Door de ... in ons land kunnen we ons veel veroorloven.		s officieel
4 Maar sommige mensen ... wel veel te veel.		p waarderen
5 Nu de handtekening is gezet, is het echt		t sindsdien
6 Dat is een oud schilderij. Het ... uit de 17de eeuw!		e spenderen
7 Ik kan haast niet ... hoe mooi ik het vind.		e verwaand
8 Mijn hoop op de overwinning is		o onder woorden brengen
9 Dat je mij troost, kan ik zeer		l welvaart

Welk woord lees je van boven naar beneden?

Gebruik andere woorden.

Lees het verhaal. Schrijf het opnieuw op, maar probeer zo veel mogelijk andere woorden te gebruiken. Gebruik ook figuurlijk taalgebruik.

Eind goed, al goed

Het was eeuwen geleden dat ik voor het laatst mijn goede vriend Ramon had gezien. Hij was teruggegaan naar zijn land van herkomst. Aanvankelijk was de verwachting dat we veel contact zouden onderhouden. Maar in de loop van de tijd was dat erbij ingeschoten. Wel wist ik dat al zijn mooie plannen om raspaarden te gaan fokken in rook waren opgegaan. Hij had onderschat hoeveel daarbij komt kijken. Wie schetst mijn verbazing toen hij op een dag voor mijn neus stond? 'Magnifiek gaat het met mij,' juichte hij. 'Magnifiek!' In het diepste geheim was hij teruggekeerd. Want hij wilde geen gezichtsverlies lijden. Sindsdien was het bergopwaarts gegaan. Hij had keihard gezwoegd. En nu was hij de trotse eigenaar van de grootste struisvogelfarm van Nederland! 'Ik nodig jou en je hele familie uit voor een lang weekend op ons landgoed,' zei hij. Nou, dat wilden we wel. Het werd een razend leuk uitstapje.

3 Zet de woorden in het goede rijtje.

Kies uit: verwaand | eeuwen geleden | in de loop van de tijd | de melodie | sindsdien |
de dichtregel | klef | uitstekend | de oneindigheid | de poëzie | ontspannen

heeft te maken met tijd

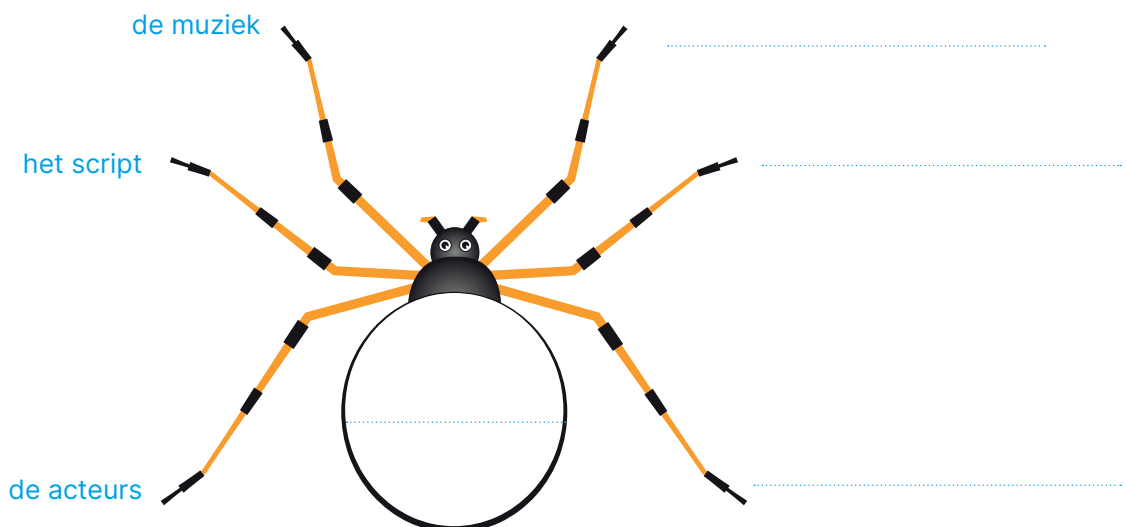
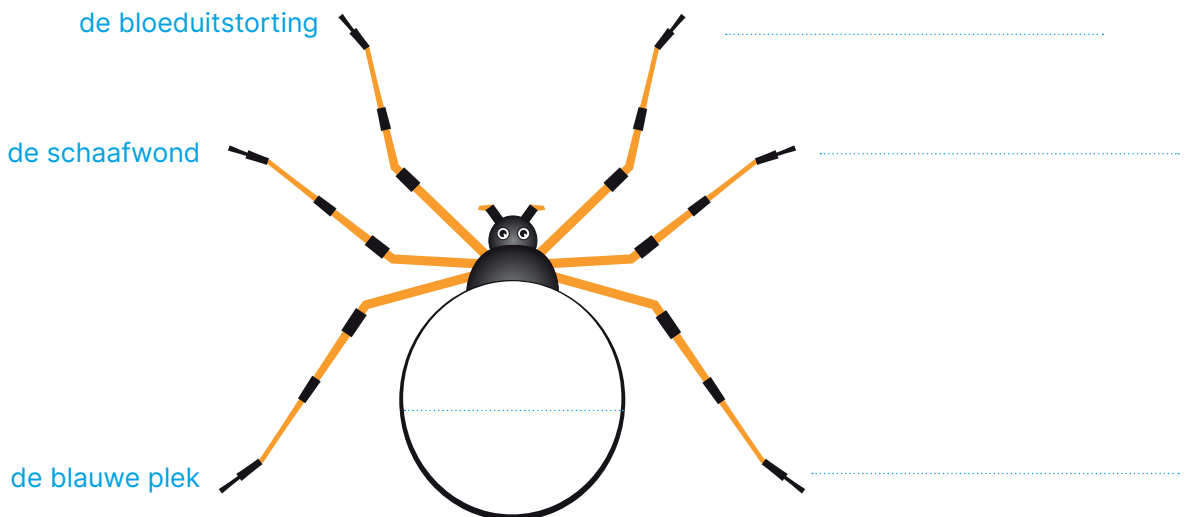
kunst

wat je van iets of iemand vindt

.....		
.....		
.....		
.....		

4 Maak de woordspin af.

Welk woord past in de woordspin? Bedenk er nog drie woorden bij.

Handwriting practice lines on page 39. The page contains 20 horizontal dotted lines for writing practice.

Blok 3

Hoofdstuk 6

Taal verkennen

- Ik oefen het herkennen en gebruiken van synoniemen en tegenstellingen.
- Ik oefen het herkennen en gebruiken van de trappen van vergelijking.

1 Het kan nog beter!

Kijk naar de plaatjes. Bedenk er één of meer bijvoeglijke naamwoorden bij en schrijf de trap van vergelijking op.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2

Maak de zin af. Gebruik een tegenstelling.

1 Bergopwaarts ging heel erg zwaar, maar gelukkig

.....

2 Vanmorgen was de trein veel te laat, maar

.....

3 Meestal heb ik geen zin om op te staan, maar

.....

4 Wat was het die zomer ontzettend warm. Toch

.....

5 Het langste kind in onze klas is Daan, maar

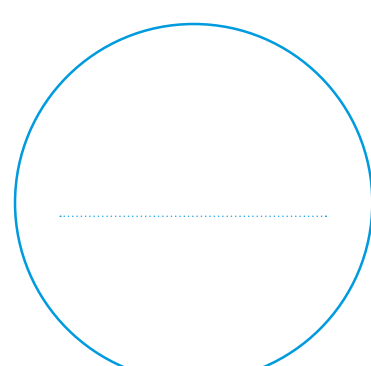
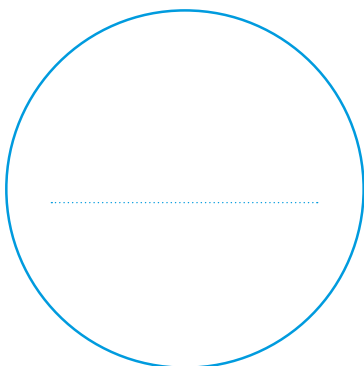
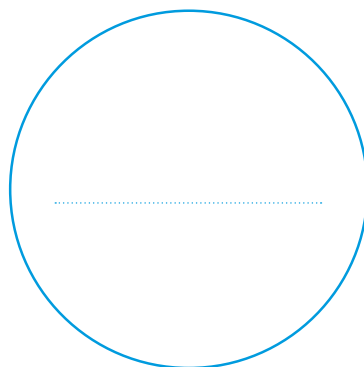
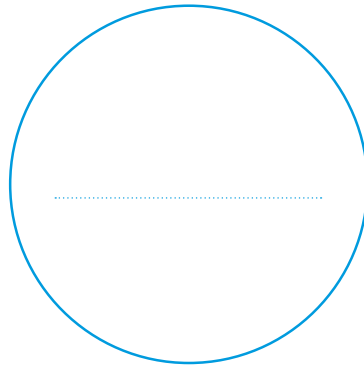
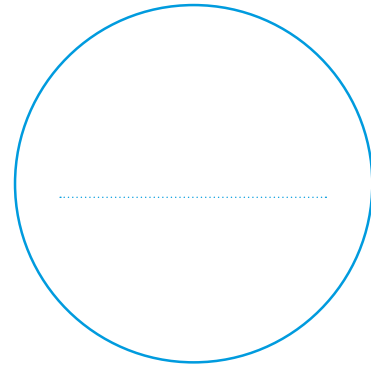
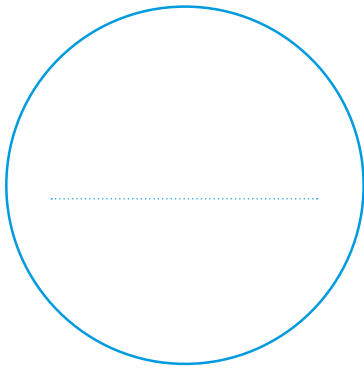
.....

6 Ik moet hier altijd het meeste doen, want

.....

3**Maak de puzzel af.**

Bedenk bij de woorden in de rondjes een woord dat hetzelfde betekent óf een woord dat juist het tegengestelde betekent. Laat een klasgenoot steeds twee rondjes bij elkaar zoeken.

4

Welke woorden betekenen hetzelfde? Teken een lijn.

vandalisme •

fouilleren •

jokken •

supporter •

leraar •

auteur •

ontploffing •

rijwiel •

auto •

bed •

• liegen

• schrijver

• ledikant

• doorzoeken

• fiets

• explosie

• aanhanger

• vernielzucht

• docent

• wagen

Hoofdstuk 7

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

1 Hoe leg je uit wat het is?

Je hebt een Engelse vriend aan de telefoon die niet zo goed Nederlands spreekt. Vul het woord in en leg de betekenis uit.

1

Ik heb op het strand prachtige
gezien. Wat dat zijn, vraag je? Tsja, dat zijn

2

De carvers werkten met een
Weet je niet wat dat is? Uuh, hoe zal ik het zeggen, dat is

3

Het was op een speciale
dus een

4

Ik maak ook best mooie dingen met een
Oh, dat woord ken je niet? Nou, het ziet eruit

5

Voor ik begin, ik het hout mooi
glad.? Dat doe je

6

Als het klaar is, danik mijn naam erin.
Eh graveren, weet je wel, dan

2

Maak een zin met de twee woorden.

de ijssalon – nuttigen

de rage – zich ontwikkelen

het gepriegel – slijpen

de gave – tonen

de mal – aandrukken

de selectie – blijk geven van

3

Bedenk bij elk vetgedrukt woord een woord uit dit blok dat ongeveer het tegengestelde is. Maak daar een zin mee.

1 Die ijssculptuur is een complete **mislukking**.
.....

2 Hij ging heel **slordig** te werk.
.....

3 Zij bekeken de expositie **zonder aandacht**.
.....

4 Martia deed **geen moeite** om te winnen.
.....

5 Pier heeft die film **afgeraden**.
.....

6 Een skivakantie lijkt mij **helemaal niet leuk**.
.....

4

Bedenk nieuwe woorden.

Verdeel de woorden in twee stukjes. Maak met elk stukje een nieuw woord.

Voorbeeld:

de ijssalon

→ *de ijsblokken*

→ *de salontafel*

de beeldhouwkunst

→

→

het meesterwerk

→

→

de vloeistof

→

→

afpassen

→

→

de opvatting

→

→

de rondleiding

→

→

de figuurzaag

→

→

de afwerking

→

→

haarfijn

→

→

aandrukken

→

→

Blok 4

Hoofdstuk 7

Taal verkennen

- Ik oefen het herkennen en gebruiken van het voltooid deelwoord en het gezegde.

1 Schrijf een dialoog.

- Bekijk het plaatje.
- Schrijf een dialoog tussen de trainer en de doelman. Gebruik zinnen met een voltooid deelwoord.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2 Maak zinnen met een gezegde. Gebruik een persoonsvorm en de woordenboekvorm of een persoonsvorm en voltooid deelwoord.

Gebruik de uitdrukking die ervoor staat.

*Voorbeeld: er met kop en schouders boven uitsteken -
Ik heb er met kop en schouders boven uitgestoken.*

iets met je ogen dicht kunnen doen 1

nu komt de aap uit de mouw 2

geen cent te makken hebben 3

slagen met vlag en wimpel 4

iemand het hemd van het lijf vragen 5

3 Bedenk interviewvragen.

Stel dat je koning Willem-Alexander gaat interviewen. Bedenk zes vragen die je hem wilt stellen. Gebruik in drie vragen een gezegde met een persoonsvorm en de woordenboekvorm en in drie vragen een gezegde met een persoonsvorm en een voltooid deelwoord.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

4 Wat vind jij ervan?

Schrijf je mening op. Gebruik zinnen met een voltooid deelwoord.

- 1 Dieren hebben ook recht op een goed leven.

.....

.....

.....

- 2 Je bent dom als je aan gevaarlijke sporten doet.

.....

.....

.....

- 3 Het is veel te gevaarlijk voor kinderen om naar school te fietsen.

.....

.....

.....

- 4 Leerkrachten hebben altijd gelijk.

.....

.....

.....

Hoofdstuk 8

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

1 Bekijk de plaatjes.

Schrijf een dialoog af tussen een installateur van de apparaten en een man die net een nieuw huis heeft gekocht. Gebruik zoveel mogelijk woorden die bij de plaatjes horen.

Een hele klus!

Installateur: Zo meneer De Vries, u wilt het dus 's zomers een beetje koel in huis hebben.

Meneer De Vries: Jazeker, het lijkt wel of de zomers steeds warmer worden.

Installateur: Ah meneer, ik begrijp het. Dan heeft u in elk geval
..... nodig.

Meneer De Vries: Ja, maar mijn vrouw is een koukleum, dus 's winters wil ze het warm hebben.

Installateur: Ah meneer, ik begrijp het. Voor uw vrouw regel ik een
.....

Meneer De Vries:

Installateur:

Meneer De Vries:

Installateur:

Meneer De Vries:

Installateur:

Meneer De Vries:

Installateur:

2

Maak er een nieuw woord van.

1 Gebruik elk woord in een nieuw woord dat je geleerd hebt in hoofdstuk 7 of 8.

2 Schrijf met drie nieuwe woorden drie zinnen op.

a het klimaat

b het puin

c de energie

d een broeikas

e de aarde

f de grond

g de isolatie

h de komst

.....

.....

.....

3

Bedenk bij elk vetgedrukt woord een woord dat het tegengestelde is.

Maak daar een zin mee.

1 Het loont de moeite om een dikke trui aan te trekken.

.....

2 Je moet je energieverbruik **minderen**.

.....

3 Mira **spoort** haar vriendin **aan** om mee te gaan.

.....

4 Die grote bank is heel **comfortabel**.

.....

5 De **aankoop** van de energiezuinige auto was een geweldig idee.

.....

6 Bewaar plastic apart zodat het **gerecycled** kan worden.

.....

4

Zoek woorden.

Kijk naar het woord. Zoek er zoveel mogelijk woorden uit dit blok bij waarin dit woord voorkomt. Weet je nog meer woorden? Schrijf die dan ook op.

1 energie:

.....

2 aan:

.....

3 verwarming:

.....

4 de wind:

.....

Hoofdstuk 8

- Ik oefen het herkennen en gebruiken van het lijdend voorwerp in een zin.

1 Onderstreep de lijdend voorwerpen in het verhaal.

De slimme man

Een oude man in Afrika nam op reis een geit, een luipaard en een cassaveknol mee. Al na een paar dagen hadden ze al hun eten opgegeten. Ze hadden erge honger. Toen zagen ze een rivier. De rivier had geen brug. De man zag wel een klein bootje. De oude man kon maar één ding tegelijk meenemen. Hij dacht: ik neem eerst de cassave mee. Maar dan zou de luipaard de geit opeten. Dus overwoog hij: laat ik dan eerst de luipaard meenemen. Tsja, dan smikkelt de geit de cassave op. Ik kan eerst de geit meenemen en daarna zet ik de cassave of de luipaard over. Maar dan had hij hetzelfde probleem aan de overkant. Ten slotte bedacht hij een oplossing. De oude man roeide de geit naar de overkant. Hij bond de geit vast aan een paal. Hij roeide terug en zette de luipaard in de boot. Toen hij aan de overkant was, maakte hij de geit weer los. Hij zette de geit weer in de boot en roeide terug. Daar aangekomen bond hij de geit weer vast en pakte de cassave. Hij bracht de cassave naar de overkant. Ten slotte haalde hij de geit en nam die als laatste mee naar de overkant. Zo vervolgde de man zijn reis met de geit en de luipaard en de cassaveknol.

2 Maak zinnen met een lijdend voorwerp.

Kies een zelfstandig naamwoord en een werkwoord en schrijf de zin op.

Kies uit: het zonnepaneel | de airconditioning | het isolatiemateriaal | de energiebron | minderen | installeren | isoleren | de centrale verwarming | verlagen | de uitstoot | verbruiken | aantasten | recyclen | de fabrikant | de grondstof

1

2

3

4

5

6

7

8

3 Een lesje Esperanto.

In 1887 bedacht een Pool de taal Esperanto. Hij hoopte dat de hele wereld die taal zou leren. Iedereen zou elkaar dan kunnen verstaan.

Esperantoregels

- 1 Een zelfstandig naamwoord als onderwerp eindigt altijd op -o: patro (vader, een vader)
- 2 Een zelfstandig naamwoord als lijdend voorwerp eindigt altijd op -on: patron (vader, een vader)

la: de/het

vidas: ziet/zien

knabo: jongen

patro: vader

knabino: meisje

kiu: wie

- 1 Vertaal de volgende zinnen uit het Esperanto:

a La knabo vidas la patron.

b La knabino vidas la knabon.

c La patro vidas la knabon.

d Kiun vidas la knabo?

e La patro vidas la knabinon.

- 2 Omcirkel het onderwerp van elke zin.

- 3 Onderstreep het lijdend voorwerp van elke zin.

Hoofdstuk 9

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

1 Vul de tabel in.

- 1** Schrijf de volgende woorden in het goede rijtje:

een huis voor één gezin | een gebouw met meerdere woningen | het trappenhuis | de tuin |
het afdak | de balustrade | het tuinmeubilair | het balkon

- 2** Schrijf in elke rij nog vier andere dingen over zulke woningen op.

eengezinswoning

appartementencomplex

2 Beantwoord de vragen. Zoek het op als je het niet weet.

- 1 Welke dieren leven in een **roedel**?
- 2 Aan welke lichaamsdelen zit je **oksel** vast?
- 3 Hoe voel jij je als je **verdoofd** bent?
- 4 In welke landen zie je **kabelbanen**?
- 5 Welke **machthebbers** van landen ken jij?

3 Bedenk een tegenstelling bij het woord in het linker rijtje.

Schrijf het tegengestelde woord erachter.

realistisch	
inwendig	
toonaangevend	
de eenzaamheid	
ongewenst	
schaapachtig lachen	
tonen	
natuurlijk	

4 Maak de puzzel af.

Lees de omschrijvingen van de eerste drie woorden en schrijf die in de puzzel.
Maak zelf de omschrijvingen bij de woorden die gegeven zijn in de puzzel.

1 Het is niet van vroeger, maar van deze tijd.

2 Het heeft te maken met geschiedenis.

3 Ik kom voor in Afrika en lijkt op een hond.

4

5

6

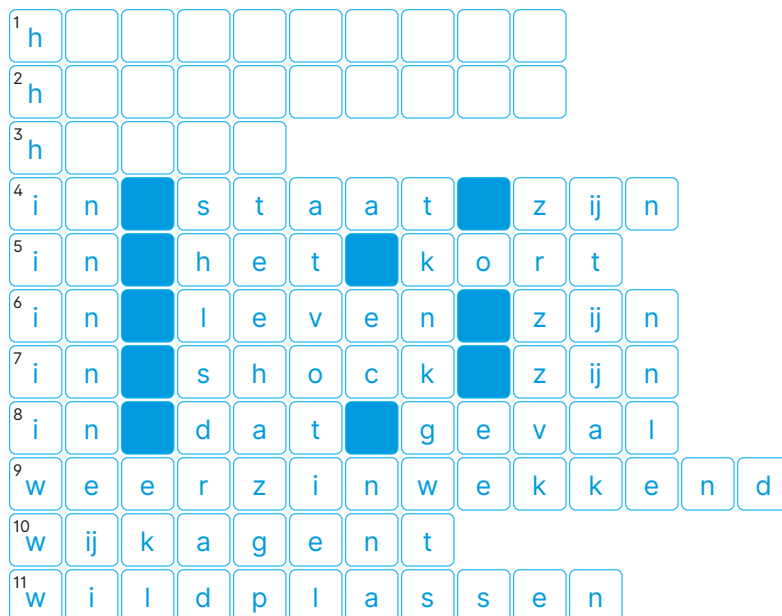
7

8

9

10

11

Handwriting practice lines on page 59. The page contains 20 sets of horizontal dotted lines for writing practice.

Blok 5

Hoofdstuk 9

Taal verkennen

- Ik oefen het herkennen en gebruiken van (werk)woorden met een vast voorzetsel.

1 Vul het vaste voorzetsel in en maak de zinnen af.

- 1 Jessica lijkt heel veel
- 2 Mourad is bevriend
- 3 Dit gerecht bestaat
- 4 Deze foto herinnert mij
- 5 Onze buurman klaagt
- 6 Ik ben nieuwsgierig
- 7 Famke heeft bezwaar
- 8 Julia is erg goed

2

Maak zinnen met de (werk)woorden met vaste voorzetsels.

Bedenk er zelf nog vier (werk)woorden met vaste voorzetsels bij en maak daar ook zinnen mee.

zich aansluiten bij **1**

.....

gevolgd worden door **2**

.....

dwingen tot **3**

.....

geven om **4**

.....

uitkijken voor **5**

.....

op de hoogte zijn van **6**

.....

..... **7**

.....

..... **8**

.....

..... **9**

.....

- 3 Kijk naar de twee voorzetsels bij hetzelfde werkwoord.
Maak met beide werkwoorden met vast voorzetsel een zin.

Voorbeeld:

wachten **op** – wachten **tot**

Hij wacht op haar telefoontje.

Hij wacht tot het onweer voorbij is.

beginnen met – beginnen aan

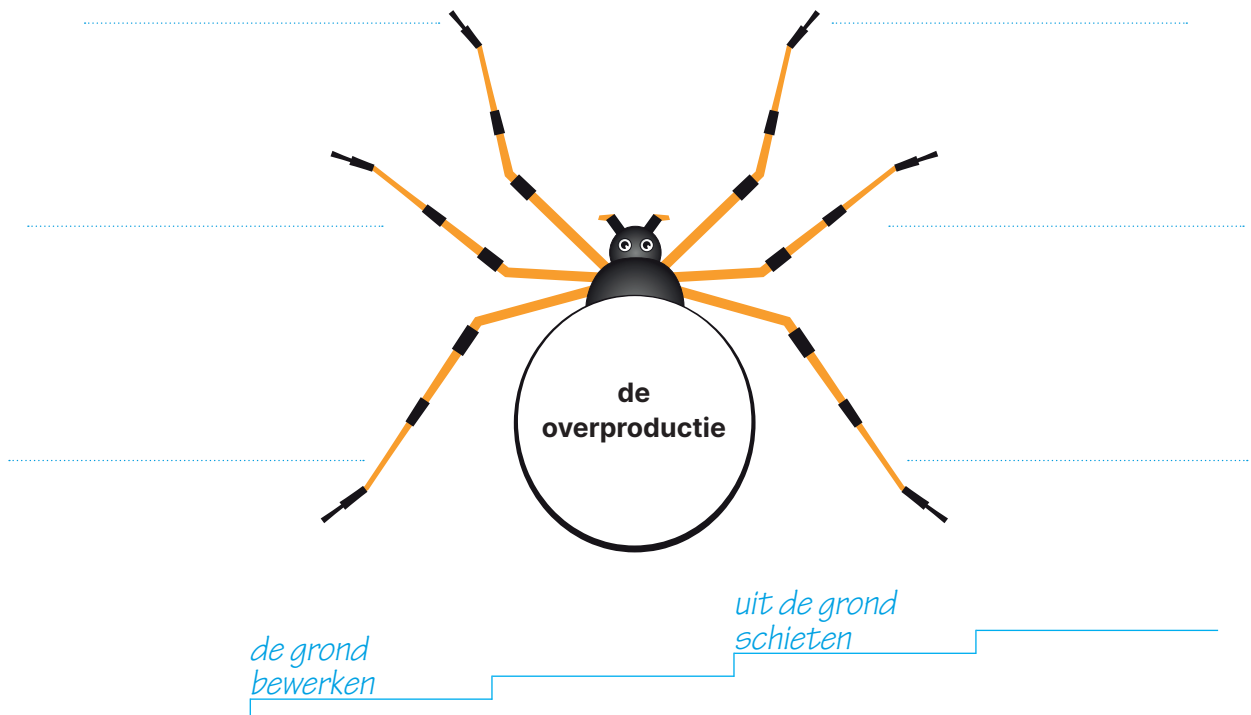

praten over – praten tegen

vragen naar – vragen om

eindigen op – eindigen om

- 4 Maak de woordspin en de woordtrap.

5 Schrijf een felicitatiekaart.

Gebruik ten minste vijf (werk)woorden met een vast voorzetsel. Kleur die blauw.

Lieve

Ik wil je hartelijk feliciteren met je

.....
.....
.....

Ik ben heel trots op je!

Veel liefs van

6 Lees het woord en bedenk een ander woord dat hetzelfde betekent.

Schrijf dat woord achter de pijl.

exporteren →

gebieden →

opgewonden zijn →

toenemen →

in het oog springen →

verwonderen →

het onheil →

Hoofdstuk 10

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

1 Maak met de woordstukjes tien woorden uit les 1, 3 en 4.

Maak met het woord een zin, waaruit de betekenis van dat woord blijkt.

pro	ob	stof	win	val	va	be	ti	len	be	pen
nu	dend	wolk	tie	gie	ge	ver	con	ving	ning	
span	ling	leef	ser	over	op	dam	om	duc	tie	

mijn woord

mijn zin

.....	1	
		
		
.....	2	
		
		
.....	3	
		
		
.....	4	
		
		
.....	5	
		
		
.....	6	
		
		
.....	7	
		
		
.....	8	
		
		

9

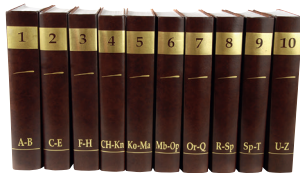
10

2

Beschrijf het voorwerp op het plaatje.

Denk aan: hoe ziet het eruit, waarvoor kun je het gebruiken?

1

2

Hoofdstuk 10

- Ik oefen het opzoeken van woorden in het woordenboek.

1 Maak drie woordrijen in alfabetische volgorde.

Zet in elke rij vijf woorden en lees goed de aanwijzingen.

Rij 1: de **eerste letter** van het woord bepaalt de volgorde.

Rij 2: de **eerste twee letters** van het woord bepalen de volgorde.

Rij 3: de **eerste drie letters** van het woord bepalen de volgorde.

2 Schrijf van elk woord de woordenboekvorm op.

Vul het schema aan met nog vijf werkwoorden en vijf zelfstandige naamwoorden.

ww	woordenboekvorm	znw	trefwoord
hij wandelt		de viltstiften	
jullie slapen		de vogelhuisen	
ik dacht na		de telefoon	
jij hebt betaald		websites	
wij kwamen af op		het dorpje	

- 3** Zet de woordenboekvormen van opdracht 2 in alfabetische volgorde.
Maak één lijst met alle werkwoorden en één lijst met alle zelfstandige naamwoorden.

werkwoorden op alfabet

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

zelfstandige naamwoorden op alfabet

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4

Zoek het woord op in het (digitaal) woordenboek.

- 1 Schrijf de woordenboekvorm en twee betekenissen op.
- 2 Maak twee zinnen waarin het verschil tussen de betekenissen duidelijk wordt.

opzoeken	woordenboekvorm	betekenis
a stelt voor		1
		2
b ik merk		1
		2
c de klinker		1
		2

zin bij a

1

.....

2

.....

zin bij b

1

.....

2

.....

zin bij c

1

.....

2

.....

Handwriting practice lines on page 69. The page contains 20 horizontal dotted lines for writing practice.

Hoofdstuk 11

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

1 Maak van de twee woorden een nieuw woord dat past bij de omschrijving.

Doe de letters bij elkaar en hussel ze. Zet ook het goede lidwoord ervoor.

1	vaak + zak	= schoolvak zoals aardrijkskunde en geschiedenis	
2	teer + jong	= iemand die iets nog nooit gedaan heeft	
3	stop + com	= mest van dode planten en ander natuurlijk afval	
4	wordt + gen	= de belangrijkste wetten van een land samen	
5	ach + mes	= overzicht met belangrijke informatie	
6	reuk + rib	= deel van een tijdschrift, krant of website dat altijd over hetzelfde onderwerp gaat	
7	richt + lepel	= het verplicht naar school moeten	

2 Maak er meer van.

- 1 Kies uit hoofdstuk 11 een woord met drie lettergrepen. Schrijf boven elk rijtje een lettergreep. Bedenk bij elke lettergreep drie nieuwe woorden. Maak ook het voorbeeld af.

Voorbeeld:

a	kal	me	ren
	kalmte	merken	rendier
	kalkoen	meer	

b			
			
			
			
c			
			
			
			
d			
			
			
			

2 Maak een zin met elk woord dat bovenaan staat.

a	<i>Kalmeren</i>	Mijn zin:
		
b		Mijn zin:
		
c		Mijn zin:
		
d		Mijn zin:
		

3

Maak de puzzel af.

- 1 Zoek woorden uit hoofdstuk 11 waar de vetgedrukte letter in voorkomt.
- 2 Schrijf de woorden in de hokjes. **Tip:** doe het eerst met potlood!
- 3 Vul onder de puzzel de omschrijvingen in.

1			e	v	e	n	a	r	e	n				
2							d							
3							v							
4							o							
5							c							
6							a							
7							a							
8							t							

1 even goed zijn als iemand of iets

2

3

4

5

6

7

8

Hoofdstuk 11

- Ik oefen het ontleden van een zin in zinsdelen.

1 Ontleed de zinnen.

- Onderstreep het gezegde en zet een dubbele streep onder de persoonsvorm.
 - Omcirkel het onderwerp.
 - Kleur het lijdend voorwerp.
- Mopperend maakt Nadia haar huiswerk.
 - Haar moeder vertelt een verhaal over kinderen in India.
 - De meisjes gaan nooit naar school.
 - Ze moeten geld verdienen.
 - In India kennen ze de leerplicht niet.
 - Nadia schaamt zich en maakt gauw haar huiswerk af.

2 Teken een lijn.

Maak in je hoofd een goede zin van de woorden. Teken dan vanaf elk woord een lijn naar onderwerp, lijdend voorwerp, persoonsvorm of ander zinsdeel.

bezorgde	•	•	ond	koffie	•	•	ond
de postbode	•	•	lijd vw	drinkt	•	•	lijd vw
de brieven	•	•	pv	Vandaag	•	•	pv
te laat.	•	•	az	mijn moeder	•	•	az
Gisteren	•	•	az	met de buurvrouw.	•	•	az
jij	•	•	ond	met gemak.	•	•	ond
dat boek	•	•	lijd vw	deze zinnen	•	•	lijd vw
Breng	•	•	pv	onleed	•	•	pv
naar de bieb?	•	•	az	nu	•	•	az
even	•	•	az	Ik	•	•	az

3 Maak zelf zinnen.

Gebruik het woord in zin 1 als onderwerp, en in zin 2 als lijdend voorwerp.

Voorbeeld: Mijn vader

als onderwerp: Mijn vader leest een boek.

als lijdend voorwerp: De hond bijt mijn vader.

1 het gazon

.....

.....

2 Maarten

.....

.....

3 mijn konijn

.....

.....

4 Bedenk zelf een woord:

.....

.....

.....

4 Schrijf een verhaaltje van vier regels bij de foto.

Ontleed daarna de zinnen. Onderstreep het gezegde.
Kleur de persoonsvorm rood, het onderwerp groen
en het lijdend voorwerp paars.

.....

.....

.....

.....

2 Schrijf het verhaal op en maak er een tekening bij.

2 Wat kan ik doen met ... ?

Vul bij elke vraag een woord uit hoofdstuk 12 in.

Geef daarna ten minste vier verschillende antwoorden.

Voorbeeld: Wat kan ik doen met een montuur? Op mijn neus zetten, in een brillenkoker doen, een fietsje van maken, in elkaar vouwen, ...

1 Wat kan ik doen met _____ ?

.....

.....

.....

2 Wat kan ik doen met _____ ?

.....

.....

.....

3 Wat kan ik doen met _____ ?

.....

.....

.....

4 Wat kan ik doen met _____ ?

.....

.....

.....

3

Teken je woord met letters.

Kies een woord uit hoofdstuk 12.

Schrijf het woord zo op dat duidelijk wordt wat de betekenis van het woord is.

Doe dit drie keer.

Voorbeeld:

Tip

Denk bijvoorbeeld aan:

letterlijk, schaars, volstrekt,
gastvrouw, eendagsvlieg.

HET HOUTSNIJWERK

4

Wat hoort erbij?

Kies zes woorden uit hoofdstuk 12.

Bedenk bij elk woord een ander woord dat erbij past.

Zorg dat de betekenissen van de woorden met elkaar te maken hebben.

Maak bijvoorbeeld van een werkwoord een zelfstandig naamwoord of andersom.

Voorbeeld:

de leugenaar | liegen

bedreigen | het dreigement

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

- Ik oefen het herkennen en gebruiken van verschillende woordsoorten.

1 Lees de zin en beantwoord de vragen.

Death Valley in Noord-Amerika is de heetste plek op aarde.

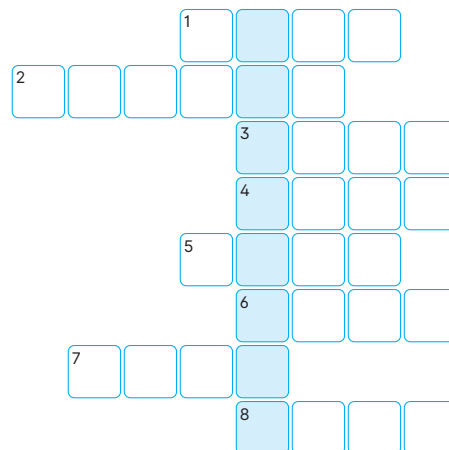
- Wat is het bijvoeglijk naamwoord in deze zin?
- Welk zelfstandig naamwoord hoort daarbij?
- Schrijf alle zelfstandige naamwoorden op.
.....
- Wat is het werkwoord in de zin?
- Wat is daarvan het hele werkwoord?
- Welke voorzetsels staan in de zin?

2 Welk woord hoort bij de woordsoort?

Lees de woordsoort achter de zin. Welk woord uit de zin hoort daarbij?
Schrijf dat woord in de puzzel.

- Onze hond is een slim dier. (bijv nw)
- Bellen jullie straks de dokter even? (pers vnw)
- Mijn neef is nog maar drie jaar. (telw)
- Dit werk is best leuk. (z nw)
- Om vier uur komt mijn moeder van haar werk. (ww)
- Mijn zus kan leuk vertellen over haar hobby. (vz)
- Roos wil best komen, maar ze kan niet. (vw)
- Ik vind deze rode trui heel erg leuk. (aanw vnw)

Welke woordsoort lees je van boven naar beneden in de gekleurde vakjes?

Schrijf ze alle drie op.

3 Kies de goede woordsoort.

Kies uit: zelfstandig naamwoord | werkwoord | bijvoeglijk naamwoord | vraagwoord |
telwoord | voegwoord | lidwoord

- 1 Dit korte woordje zet je vóór het zelfstandig naamwoord.
- 2 Dit woord geeft een hoeveelheid aan.
- 3 Wat is het vetgedrukte woord in de zin: **wat** doe jij daar?
- 4 Dit woord verbindt twee zinnen met elkaar.
- 5 Hier kun je *de, het* of *een* voor zetten.
- 6 Dit woord vertelt wat iemand of iets doet of is, of wat er gebeurt.
- 7 Dit woord zegt iets over het zelfstandig naamwoord.

4 Bekijk de foto.

Maak er zinnen bij.

- 1 Maak een zin met een persoonlijk voornaamwoord. Onderstreep dat woord.

.....

- 2 Maak een zin met een voorzetsel van tijd. Onderstreep dat woord.

.....

- 3 Maak een zin met een aanwijzend voornaamwoord. Onderstreep dat woord.

.....

Handwriting practice lines on page 82. The page contains 20 horizontal blue dotted lines for writing practice, set against a light pink background.

Handwriting practice lines on page 83. The page contains 20 horizontal dotted lines for writing practice.

Colofon

Auteurs

Maria Hetty van den Berg
Tamara van den Berg
Jannie van Driel-Copper
Irene Engelbertink
Marjanne van Gameren
Wies Gloudemans
Jeannette Miš
Cokky Stolze-van der Vegte
Saskia Tromp-Lantman
Gerda Verhey
Anne Coos Vuurmans

Redactie

Projectteam ThiemeMeulenhoff

Vormgeving

Flowdesign, Utrecht

Opmaak

Crius Group

Beeldverwerking

Eduardo media

Illustraties

Peter FitzVerploegh
De Boer illustraties

Foto's

Shutterstock

Over ThiemeMeulenhoff

ThiemeMeulenhoff ontwikkelt slimme flexibele leeroplossingen met een persoonlijke aanpak. Voor elk niveau en elke manier van leren. Want niemand is hetzelfde.

We combineren onze kennis van content, leerontwerp en technologie, met onze energie voor vernieuwing. Om met en voor onderwijsprofessionals grenzen te verleggen. Zo zijn we samen de motor voor verandering in het primair, voortgezet en beroepsonderwijs.

Samen leren vernieuwen.

www.thiememeulenhoff.nl
ISBN 978 90 06 50431 6

Versie 1.2

© ThiemeMeulenhoff, Amersfoort

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 23 augustus 1985, Stbl. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie (PRO), Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp (www.stichting-pro.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet) dient men zich tot de uitgever te wenden. Voor meer informatie over het gebruik van muziek, film en het maken van kopieën in het onderwijs zie www.auteursrechtenonderwijs.nl.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

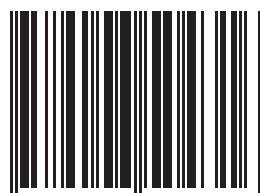
Deze uitgave is volledig CO₂-neutraal geproduceerd.

Het voor deze uitgave gebruikte papier is voorzien van het FSC®-keurmerk. Dit betekent dat de bosbouw op een verantwoorde wijze heeft plaatsgevonden.

Taal

Pluswerk • Groep 7

9 789006 504316